

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Kirjallinen kysymys puheterapeuttien tilanteesta Pohjois-Karjalassa

Eduskunnan puhemiehelle

Puheterapeutit opiskelevat yliopistossa ja valmistuvat filosofian maistereiksi pääaineenaan logopedia. Logopediaa voi tällä hetkellä opiskella pääaineena viidessä eri yliopistossa: Helsingin, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistossa sekä Åbo Akademiassa. Vuosittain opiskelun aloittaa yhteensä noin 80 opiskelijaa. Puheterapeutit työskentelevät terveyskeskuksissa ja sairaaloissa sekä lisäksi päiväkodeissa, perheneuvoloissa, erityiskouluissa ja kuntoutuslaitoksissa sekä kehitysvammahuollon eri toimipisteissä. Puheterapeutti voi työskennellä myös yksityisenä ammatinharjoittajana.

Työ- ja elinkeinotoimistot ovat arvioineet Ammattibarometrissa (II/2017) keskeisten ammattien kehitysnäkymiä lähitulevaisuudessa. Niiden 15 ammatin joukkoon, joista arvioidaan olevan eniten pulaa koko maassa, lukeutuvat puheterapeutit sijalla 6. Merkittävää pulaa puheterapeuteista ilmenee erityisesti Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Suomen Puheterapeuttiliiton suosituksen mukaan väestövastuuperiaatteella toimivien perusterveydenhuollon puheterapeuttien suositeltu väestöpohja on 9 000 asukasta/terapeutti. Tällöin resurssien voidaan katsoa olevan riittävät, jotta terapiajaksot toteutuvat riittävän pitkänä, tutkimuksiin pääsee hoitotakuun puitteissa eikä ostopalvelujen tarvetta ole suuremmissa määrin. Siun sote — Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän alueeseen kuuluu 14 kuntaa: Joensuu, Kitee, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Kontiolahti, Ilomantsi, Juuka, Liperi, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi, Valtimo ja Heinävesi sekä lisäksi Pohjois-Karjalan keskussairaala, pelastuslaitos sekä ympäristöterveys. Siun soten alueella on noin 170 000 asukasta.

Siun soten perusterveydenhuollossa työskentelee tällä hetkellä 6 puheterapeuttia, joista osa on osa-aikaisia ja yksi opintovapaalla — todellisten resurssien ollessa 4,3 puheterapeuttia. Siun sote-alueelta puuttuu suosituksen mukaisesta määrästä noin 13 puheterapeutin työpanos. Vakava resurssipula on jatkunut vuosikymmeniä. Lisähaasteena alueella on maantieteellisen alueen laajuus ja pitkät välimatkat. Perusterveydenhuollossa jonotusajat tutkimuksiin ovat tällä hetkellä vähintään puoli vuotta, ja tutkimuksiin ja terapiaan jonottavien asiakkaiden määrä kasvaa koko ajan. Alueella ei ole myöskään ostopalvelua riittävästi saatavilla, ja puheterapeuttien rekrytointi yksityisellä puolella on yhtä vaikeaa kuin julkisella.

Kirjallinen kysymys KK 520/2017 vp

Puheterapeuttipulan helpottamiseksi tarvitaan välittömästi lisää koulutuspaikkoja. Uudeksi, kuudenneksi yliopistoksi, jossa logopediaa voitaisiin opiskella pääaineena, soveltuu sijaintinsa ja tasokkaan opetuksensa vuoksi parhaiten Itä-Suomen yliopisto.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen puheterapeuttien koulutuspaikkojen riittämättömydestä ja siitä aiheutuvista ongelmista ja

voidaanko logopedian koulutusohjelma käynnistää Itä-Suomen yliopistossa?

Helsingissä 17.11.2017

Merja Mäkisalo-Ropponen sd